

[Socialministeren]

græsrodsbevægelser og andre lokale grupper. Deres engagement er uudværligt.

Børnekommissionens arbejde.

Børnekommissionen blev nedsat i november 1975 med den opgave at belyse »opvækstvilkårene her i landet for børn i alderen, indtil undervisningspligten indtræder, og drøfte vilkårenes hensigtsmæssighed under hensyntagen til børnenes, familiernes og samfundets behov og således, at samfundets ressourcer udnyttes bedst muligt inden for de bestående rammer«. Til støtte for kommissionens overvejelser blev der nedsat fire underudvalg, hvis rapporter blev offentliggjort i sommeren 1980. De vedrører: økonomi og arbejdsforhold (1), bolig og miljø (2), daginstitutioner og dagpleje (3) samt tidlig indsats (4).

Baggrunden for nedsættelsen af børnekommissionen var en konstatering af, at børnenes udviklingsbetingelser påvirkes af ændringerne i samfundet, og at disse igen påvirker forældrenes situation over for børnene. Samt en erkendelse af, at der manglede et grundlag for en samlet vurdering af, om de eksisterende foranstaltninger på rimelig måde bidrog til at fremme en tryk og sund opvækst for børnene. Børnekommissionens betænkning blev offentliggjort den 6. maj 1981. Den er delt i tre hovedafsnit. Første del indeholder en beskrivelse af småbørnsfamiliernes vilkår på en række områder samt en diskussion af småbørns udvikling og af deres opvækstbetingelser. Anden del indeholder en generel politikformulering for hele børneområdet med diskussion af mål og midler i børnepolitikken. Tredje del indeholder kommissionens forslag og prioriteringsovervejelser.

Det er væsentligt, at børnekommissionen har delt sine forslag op. Dels nogle konkrete og aktuelle forslag, dels nogle mere langsigtede og måske ideelle betragtninger. Betænkningen kan altså anvendes både på kort og på lang sigt, og det er en styrke. Børnekommissionen mener, at gennemførelsen af såvel de langsigtede som de mere aktuelle forslag er afgørende for vilkårene for børn og børnefamilier. Men det erkendes, at nogle forslag først kan realiseres over en årrække, og at de forudsætter en holdningsændring og en anden prioritering af ressourcerne. Der er fremsat mindretalsudtalelser til dele af betæk-

ningen. Det er en naturlig konsekvens af, at meningene om så afgørende emner som dem, der behandles i betænkningen, altid må være stærkt delte. Afvejningen af synspunkterne – der formentlig dækker over de forskellige, der eksisterer i befolkningen – reducerer på ingen måde betænkningens værdi som grundlag for en debat om børns vilkår i det danske samfund.

Ingen familier varetager ansvaret over for deres børns opdragelse og opvækstvilkår isoleret fra det omgivende samfund. Selv om staten og kommunerne afstikker mange rammer, er det ikke statens rolle at regulere fødselstallet, som jo er faldet stærkt i disse år. Den politiske opgave er at gøre det så frit som muligt for folk selv at bestemme, om de vil have børn eller ej. Udbuddet af forskellige offentlige ydelser spiller en rolle for det frie valg. Kvinderne er gået ud på arbejdsmarkedet, er blevet selvforsørgende og dermed selvbestemmende over egne forhold. Men for at opnå og bevare denne tilknytning til arbejdsmarkedet må der være ordentlige vilkår – bl. a. på børnepasningsområdet – for de kvinder, der vælger at få børn. Et offentligt udredningsarbejde kommer uanset sit emne uvægerlig til at fremtræde florumvundet og beklagende, fordi selve dets opgave er at fæste opmærksomheden ved de fejl, mangler og problemer, vores omgivelser nu engang er behæftede med. Alligevel synes jeg, at betænkningen og de fire udvalgsrapporter er et idérigt og værdifuldt bidrag til overvejelserne om den fremtidige indsats for børn og børnefamilier. Men når vi i folketinget og i offentligheden skal diskutere børnekommissionens betænkning, er det ikke for at lokke familierne til at få flere børn, men for at give børnefamilierne bedre vilkår, end de har nu.

II. Nogle børnepolitiske synspunkter

Nogle aktuelle problemer.

Der er sket en række forbedringer på det børnepolitiske område. De fleste familier har fået bedre materielle vilkår. Børnefamiliernes boligstandard er gennemgående høj. Der etableres år for år flere dagforanstaltninger, pladstallet i 70erne er tredoblet, og udgifterne er tidoblet. Barsehvileordningerne er udvidet. Aktuelt overvejes en forbedring af bolig sikringen for børnefamilierne samt en for-